

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

AFRIKAANS TWEEDE ADDISIONELE TAAL V1

NOVEMBER 2010

MEMORANDUM

OOS-KAAP

PUNTE: 120

Hierdie memorandum bestaan uit 12 bladsye.

ASSESSERINGSRIGLYNE

AFDELING A: KYK– EN LEESBEGRIP

- Geen penalisering vir spel- en taalfoute nie.
- Sien slegs die eerste feit/sin na.
- Ja/Nee-vrae: Geen punte word vir Ja/Nee toegeken nie.
Die rede of motivering moet korrek wees.
- Waar eenwoord-antwoorde gevra word en die kandidaat gee 'n volsin, is dit korrek
mits die korrekte woord ondersteep of op een of ander wyse uitgelig word.
- Waar/Onwaar (Motivering afhanklik van korrekte keuse).
Eerste deel korrek en motivering verkeerd (1).
Eerste deel verkeerd/ontbreek (0).
- Meervoudigekeuse-vrae:
Slegs die regte letter gegee. ✓
Slegs die regte antwoord, sonder die betrokke letter. ✓

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT
1.1	(In) Kimberley	1
1.2	Ajax	1
1.3	(Hip-hop) musikant / omroeper (vir jeugprogramme op TV) (Enige EEN)	1
1.4	C / diamant (Sin aangehaal met antwoord)	1
1.5	C / doodbang vir slange is. (Sin aangehaal met antwoord)	1
1.6.1	Onwaar	1
1.6.2	“Hy kyk nie graag sepies nie ...” “Hy hou daarvan om na sport en aksiefilms te kyk ...” “ net soms kyk hy na Isidingo ...” (met of sonder aanhalingsstekens is reg). (Enige EEN)	1
1.7.1	E / Mauritius	1
1.7.2	C / Giovanni's	1
1.7.3	B / TV kyk	1
1.7.4	A / Sokker	1
1.7.5	D / Italiaanse kos	1
1.8	Ja. 'n Gewone werker se kind sal ekstra hard werk om suksesvol te wees. / Nee. 'n Gewone werker se kind sal nie die geldelike hulp kry wat ander welgestelde kinders sal kry nie. (Enige sinvolle antwoord wat of negatief of positief is - bespreek met Senior nasioner)	1
1.9	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hy kan 'n gewone/onbekende persoon daar wees./ Niemand herken / pla hom nie./ Hy kan homself wees. / ▪ In Mauritius kan hy lekker privaat wees. / Hy hoef nie met almal te praat nie. / Hy het tyd vir sy eie dinge. / ▪ Hy hoef nie handtekening uit te deel nie. (Enige TWEE)	2
		[15]

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT
2.1	R12 000	1
2.2	minder	1
2.3	B / in laer- en hoërskole is (Kan in 'n sin geskryf word.)	1
2.4	Skryf / E-pos / Stuur 'n (motiverings) brief (van tussen 250 en 300 woorde).	1
2.5	Nee. (Die sluitingsdatum is) 8 Januarie 2011/ Die sluitingsdatum is verby. (Nee móét deel wees van die antwoord. Nie Vals of Onwaar nie.)	1
2.6.1	ONWAAR	1
2.6.2	Jy kan jou brief pos / e-pos./ Motiveringsbrief is te lank om te sms. (Enige EEN)	1
2.7	(In) Kaapstad / Kaap	1
2.8	Ja. Hy lyk soos 'n entoesiastiese leerder (wat goed presteer). / Dit moet wys dit is vir leerders / skoolkinders / skoolklere . / Wys dit is 'n leerder wat 'n toekoms wil hê. Nee. Hy lyk ryk en nie soos iemand wat finansiële hulp nodig het nie. (Enige sinvolle antwoord wat óf negatief óf positief is - bespreek met senior nasiener)	1
		[9]

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT
3.1	Matric Uploaded	1
3.2	SABC 3	1
3.3	Ouer	1
3.4	B/Rhythm City (Sin aangehaal met antwoord)	1
3.5	<ul style="list-style-type: none"> • Mense kan kies na watter programme hulle wil kyk. / Mense hou van verkillende programme. / Mense het verskillende smake. / Elkeen het sy gunsteling-program. • Een kanaal kan nie alle programme aanbied nie. • Verskillende tale word aangebied. • 'n Program kan op 'n ander kanaal herhaal word. (Enige TWEE gepaste redes) 	2
		[6]

TOTAAL AFDELING A: 30

AFDELING B: OPSOMMING [Verwerk uit: *ROOI ROSE*, April 2010] (**199 woorde**)

VRAAG 4: WENKE OM JOU LEEFSTYL TE VERBETER

Nasien van die opsomming

- Kandidate moet die opsomming in die vereiste formaat aanbied. Indien die opsomming nie in die regte formaat is nie, word 1 punt van die totaal afgetrek.
- Slegs feite wat in **volsinne** (**met 'n werkwoord**) aangebied word, verdien punte./ Nie **telegramstyl** nie.
- Rofwerk/Beplanning moet duidelik aangedui word. Indien dit nie die geval is nie, word die eerste opsomming nagesien.
- Kandidate **moet** die **korrekte** getal woorde aandui.

Punte word soos volg toegeken:

- 7 punte vir 7 feite
- 2 punte vir taal
- 1 punt vir aantal woorde korrek aangedui.

Penaliseer soos volg:

- Woorde nie aangedui nie / woorde verkeerd aangedui, **trek 1 punt af**.
- **Taalfoute word slegs in KORREKTE feite in ag geneem.**

TIPIESE FOUTE

- Woordorde in enkelvoudige sin (Bv. onderw. + ww. + voorw.)	- Tyd, wyse, plek
- Woordorde in saamgestelde sinne (Voegwoord 1, 2 en 3)	- Ontkennende vorm
- Omgekeerde woordorde	- Voornaamwoorde
- Lydende vorm	- Vreemde woorde
- Infinitief	- Direkte vertaling (moedertaalinfluoed)
	- Telegramstyl/Onvoltooide sinne

BEPUNTING VAN OPSOMMING 2010

FEITE	7	
TAAL	2	
Aantal woorde	1	
SUBTOTAAL	10	
TAAL 0 - 5 Foute	-0	
6 – 10 Foute	-1	
11+ Foute	-2	
Direkte Aanhavings 1-3	-0	
4-5	-1	
6-7	-2	
Verkeerde Formaat	-1	
TOTAAL	10	

- Elke sin moet 'n duidelike hoofgedagte bevat.
(Indien die hele paragraaf oorgeskryf is, kry die kandidaat **0** vir daardie feit.)

FEITE : Dit moet 'n WENK wees om gesond te leef.

1.	Slaap vir ses tot agt ure per nag. / Rus genoeg. / Gee jou liggaam (genoeg kans om te) rus.
2.	Eet (daagliks) ontbyt wat baie proteïene (en 'n vrug) insluit. / Eet 'n energiereyke ontbyt.
3.	Loop of hardloop (ten minste drie kilometer per dag). / Oefen elke dag. / Oefening is gesond / goed. <ul style="list-style-type: none"> • Dis beter om te oefen. (NIE AANVAARBAAR NIE)
4.	Moet nooit self begin rook nie. / Moenie rook nie.
5.	Dink elke dag positief (oor jou werk)./ Moenie negatief wees nie. <ul style="list-style-type: none"> • Jy mors energie deur negatief te dink. (NIE AANVAARBAAR NIE)
6.	Bestee elke naweek (ten minste vier ure) aan dinge waarvan jy hou. / Doen dinge wat lekker is. / Maak ek-tyd. / Maak tyd vir jouself / Maak eie-tyd.
7.	Moenie jou liggaam / hare / naels / vel verwaarloos nie. / Versorg jouself. / Pas jou liggaam op.

TOTAAL AFDELING B: 10

ALLE ANTWOORDE MOET KORREK GESPEL WEES.

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT
5.1	Op	1
5.2	Anders	1
5.3	Weet	1
5.4	Vyf	1
5.5	skatryk / stinkryk (moet EEN woord wees)	1
5.6	Dokter	1
5.7	onderwysers (moet MEERVOUD wees)	1
5.8	Oulike	1
5.9	Hom	1
5.10	daagliks	1
5.11	waterdromme	1
5.12	kruïwa	1
5.13	seuntjie	1
5.14	moeër	1
5.15	lewenspad	1
5.16	bewys	1
5.17	trotse	1
5.18	wiel	1
5.19	help	1
		[19]

VRAAG 6: PRENT [Uit: ISOLEZWE, 8 Februarie 2010]

- Spelling word nie hier gepenaliseer nie.
- Weglating van kommas voor voegwoorde word nie gepenaliseer nie.

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT
6.1	Die hoë elektrisiteitsrekening het ✓ mense baie probleme gegee .✓	2
6.2	[Môre sal / wil / moet / kan]✓ [Mama kaMshana na die munisipaliteit toe gaan .]✓	2
6.3	[Mama kaMshana sê vir die buurvrou dat sy]✓ [kwaad is oor die hoë elektrisiteitsrekening.]✓/ [Mama kaMshana sê vir die buurvrou dat sy]✓ [kwaad oor die hoë elektrisiteitsrekening is .]✓	2
6.4	(Die elektrisiteitsrekening is baie hoog), daarom is daar geen geld vir kos nie .✓	1
6.5	Sy ✓ sê ✓(die man mors haar geld).	2
6.6	Wie ✓ [kry swaar(in die lewe)?]✓/ Wie ✓ [kry(in die lewe) swaar?]✓	2
6.7	(Die man behoort die rekening) te betaal.✓	1
6.8	[Die elektrisiteitsrekening sal]✓ [(deur Mama kaMshana) betaal word .]✓	2
6.9	[Nee, die dame lyk nie]✓ [vriendelik nie .]✓	2
6.10	Vandag is die laaste dag om die rekening te betaal.✓	1
6.11	[Mama kaMshana beskuldig niemand / nie iemand]✓ [vir die hoë rekening nie .]✓	2
6.12	Die dame by die munisipaliteit sal die geld neem .✓	1
6.13	Moenie elektrisiteit by die huis mors nie ./ Moenie by die huis elektrisiteit mors nie . / Moenie elektrisiteit mors by die huis nie . ✓	1
6.14	[Mama kaMshana sê: "Ek is baie kwaad. "] ✓ ["..."]✓ (Een punt vir volledige sin en een punt vir albei aanhalingstekens).	2
6.15	A / kwaad is oor die hoë elektrisiteitsrekening.✓ (Sin aangehaal met antwoord.)	1
6.16	B / Ag nee (Sin aangehaal met antwoord.)✓	1

[25]

VRAAG 7: REDIGERING [Uit: Bona, Junie 2009]
Foute hoef nie onderstreep te word nie.

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT
7.1	(Thembsie was geskok toe Cell C) haar vir 'n oudisie ingeroep <u>het</u> .✓ / (Thembsie was geskok toe Cell C) haar <u>ingeroep het</u> vir 'n oudisie.✓	1
7.2	oor ✓	1
7.3	onmiddellik✓	1
7.4	harder✓	1
7.5	haar✓	1
7.6	te✓	1
7.7	wat✓	1
7.8	glo✓	1
7.9	herken✓	1
7.10	B / Thembsie sê dat jy gratis gedurende naweke kan praat.✓	1
7.11	vier en twintig✓	1
		[11]

VRAAG 8 [DISCOVERY Winter, 2008]

- KYK EN KOMMUNIKEER (Korrekte boodskap).**
- Penaliseer nie vir taal- en spelfoute nie.**

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT
8.1.1	(Ek voel) baie bekommernis oor my gesondheid. / (Ek voel) die afgelope tyd baie moeg en siek. (Enige aanvaarbare sin wat bekommernis toon.)	1
8.1.2	(Ag Meneer,) jy het geen rede om bekommernis te wees nie. / (Ag Meneer,) jy sal gou beter voel. (Enige aanvaarbare sin wat gerusstelling oordra.)	1
8.2.1	(Hoera,) ek is so bly dat ek klaarmaak met skool! / (Hoera,) die grootmenswêreld wag uiteindelik vir ons! (Enige aanvaarbare sin wat blydskap uitdruk.)	1
8.2.2	(Ouens,) dankie vir alles wat julle vir my gedoen het./ (Ouens,) dankie vir julle geselskap. /... ek sal julle sekerlik mis. / (Ouens,) ek is dankbaar om sulke maats te hê. (Enige aanvaarbare sin wat dankbaarheid toon.)	1
8.2.3	(My skooljaar) was baie lekker / fantasties / wonderlik. • My skooljaar is verby. (Geen punt nie) (Enige aanvaarbare sin wat genot uitdruk)	1

[5]

TOTAAL AFDELING C: 60

AFDELING D: LETTERKUNDE**KINDERS VAN DIE AARDE – Charles Fryer****VRAAG 9: NAG BY DIE DRIF – Elise Muller**

9.1	9.1.1 B / 'n Elektriese draadjie het losgeruk.✓	(1)
	9.1.2 B / die sinkplaatpad✓	(1)
	9.1.3 D / Jerrie✓	(1)
	9.1.4 C / boekhouer✓	(1)
	9.1.5 A / 'n Aantal swaar koffers.✓	(1)
9.2	9.2.1 F / Rewolwer✓	(1)
	9.2.2 E / Dan ryp dit nie.✓	(1)
	9.2.3 D / Bonesop en growwe brood.✓	(1)
	9.2.4 A / Gasvryheid/Slaapplek en kos. ✓	(1)
	9.2.5 B / Sy haal 'n pakkie sigarette uit. ✓	(1)
9.3	Sy dink aan die ryp/die oes. / Sy dink daaraan dat daar geen wind is nie. / Die wind waai nie./Sy dink daaraan dat die ryp die oes gaan beskadig.✓ (Enige EEN)	(1)
9.4	Sestig (60) (jaar oud).✓	(1)
9.5	Haar man. / Die ou man. / Die eienaar van die huis.✓	(1)
9.6	Daar is geen (teken van) wind nie.✓	(1)
9.7	Die jong dame. /vrou. / Die besoeker. / Die verkoopsagent.✓	(1)
9.8	Sy wou akkommodasie / huisvesting hê / 'n plek hê om te slaap.✓	(1)
9.9	Hulle bied net die beste aan. / Hulle is baie gasvry.✓ (Enige EEN)	(1)
9.10	Hy het in die motor geslaap./ Hy het die motor opgepas.✓	(1)
9.11.1	verwag jy geen vergoeding nie.✓	(1)
9.11.2	uit hoogmoed het sy geen liefde gewys nie.✓	(1)

[20]

VRAAG 10: 'n MAN KOM TUIS – Chris Barnard

- 10.1 Die verteller / bestuurder.✓ (1)
- 10.2 Die reën / die aanhoudende geluid van veërs/die geluid van die bande pla hom/raak eentonig.✓ (1)
- 10.3 'n Stem om na te luister. / Iemand om mee te praat./Geselskap./As hy iemand kan oplaai.✓ (1)
- 10.4 Hy sien 'n man langs die pad staan. / Hy sien 'n man wat wys hy wil saamry. / Hy sien 'n man wat duimgooi./Hy sien meneer Gouws.✓ (1)
- 10.5 10.5.1 een✓ (1)
10.5.2 oudste✓ (1)
10.5.3 jongste✓ (1)
10.5.4 drie✓ (1)
10.5.5 vyf✓ (1)
- 10.6 10.6.1 C / die motorbestuurder.✓ (1)
10.6.2 C / Wilgerspruit✓ (1)
10.6.3 A / by sy vrou en kinders gaan kuier.✓ (1)
10.6.4 C / in 'n tent.✓ (1)
- 10.7 'n Duisend kilometer heen en terug / 500 / vyf honderd kilometer.✓ (1)
- 10.8 Hy wil graag sy familie sien.✓ (1)
- 10.9 Hulle het in 'n motorongeluk gesterf. / Hulle is dood/orlede/afgesterve.✓ (1)
- 10.10 Hy het met sy oorlede vrou se (jongste) suster getrou.✓ (1)
- 10.11 Dit is harde werk. / Jy moet heeldag in die warm son werk. / Dis stof(stowwerig) en die baie lawaai (geraas).✓ (1)
- 10.12 Hy het vir homself 'n klompie antwoorde uitgewerk. / Hy het 'n antwoord vir alles. / Hy is 'n baie positiewe persoon. / Sy geloof in God maak hom sterk.✓ (1)
- 10.13 Sy tuiskoms sal nie opwindend wees nie. / Hy het 'n roetine wat hy volg as hy huis toe kom. / Hy wil hê sy gesin moet hom halfpad kom haal. ✓ (1)

**TOTAAL AFDELING D:
GROOTTOTAAL:****20
[20]
120**